

There are no translations available.

Thích xĐ ng “mình” vĐ i ngĐĐ i đĐ i thoĐ i, thích gĐ i hĐ c sinh trong trĐĐ ng là “bĐ n trĐ con”, không ngĐ n ngĐ i dùng nhĐ ng tính tĐ mĐ nh nhĐ “ngu”, đau khĐ ... thĐ y LĐĐ ng cĐ i mĐ và hĐ n nhiên nói vĐ nhĐ ng “cái xĐ u” cĐ a mình cũng nhĐ nói vĐ “công trĐ ng”. MĐ t cuĐ c nói chuyĐ n nhĐ đĐ đĐ nh ban đĐ u là ít bàn vĐ công viĐ c, nhĐ ng rĐ i mĐ i câu chuyĐ n liên quan vĐ n là gĐ n vĐ i trĐĐ ng ĐĐ p, vĐ i hĐ c trò.

VĐ hĐ c cho mình nhĐ u ĐĐ i u hay

ThĐ y ĐĐ ng là HiĐ u trĐĐ ng TrĐĐ ng THPT Chuyên Khoa hĐ c TĐ nhiên, nĐ i tĐĐ ng vĐ i nhĐ u hĐ c trò ĐĐ ng danh. CóĐ mĐ t đĐ u mà mĐ i ngĐĐ i cònĐ ít bĐ t vĐ thĐ y, đĐ là vĐ c thĐ y còn là võĐ sĐ môn võ VĐ nh Xuân.

ThĐ y NguyĐ n VĐ LĐSng: Võ VĐ nh Xuân theo mình là môn võ có hĐ thĐ ng tri thĐ c cao nhĐ t.

ĐĐ đĐ y, mình nói cho trĐ con nhĐ ng câu chuyĐ n vĐ võ mĐ t cách khoa hĐ c chúng nó thích ĐĐ m. Ví đĐ nhĐ vĐ vào cái tay mĐ t cái là nghĩ vĐ cái tay, tĐ tĐ nhĐ ng thĐ khác mĐ t hĐ t, cĐ m cái chân giĐ t mĐ t cái là nhĐ ng cái kia mĐ t hĐ t.

Mình muĐ n chĐ ng mình cho trĐ con là trong con ngĐĐ i nhĐ ng vĐ n hành, và chĐ m trí tuĐ là cái quyĐ t đĐ nh. VĐ y môn võ là dành cho nhĐ ng ngĐĐ i thông mình chĐ không phĐ i dành cho nhĐ ng ngĐĐ i bình thĐĐ ng.

Mình cũng đĐĐ c may mĐ n là chĐ i vĐ i nhĐ ng ngĐĐ i bĐ n giĐ i nhĐ t. ThĐ i gian đĐ u tĐ cho võ ít nhĐ ng hĐ c đĐĐ c tĐ nhĐ ng ngĐĐ i hĐĐ ng đĐ n mình rĐ t nhĐ u đĐ i u hay. Và đĐ i u nĐ a là mình là ngĐĐ i thĐ y đĐ đĐ y, và chĐ m nhĐ u nhĐ ng mình thĐ y nhĐ ng ngĐĐ i tĐ p võ có hĐ thĐ ng quan hĐ - nhĐ ng ngĐĐ i tĐ p võ chĐ i vĐ i nhau – có quan hĐ chí cĐ t đĐ n kĐ Đ, giúp nhau rĐ t chĐ t chĐ. MĐ i ngĐĐ i vĐ n gĐ i mình là “thĐ y giáo ThĐ”.

HiĐ n nay Đ trĐĐ ng, mình muĐ n trĐ con hĐ c võ kiĐ u nhĐ vĐ y, môn võ cao nhĐ t. ChĐ mình cũng không thích môn thĐ đĐ c, nhĐ chĐ y – chĐ là cái chĐ y hĐnh thĐ c. Còn vĐ n đĐĐ ng thông mình có trí tuĐ đĐ y mĐ i là môn thĐ đĐ c cao nhĐ t.

TĐĐ duy môn võ Đ nh hĐĐ ng nhĐ thĐ nào đĐ n công viĐ c đĐ a thĐ y?

Trong con ngĐĐ i, nhĐ ng vĐ n hành, và chĐ m trí tuĐ là cái quyĐ t ĐĐ nh

- Võ là mĐ t triĐ t hĐ c. Ví đĐ, võ hĐ c đĐ n vĐ i ngĐĐ i trí tuĐ sĐ đĐĐ c nhĐ lên rĐ t nhĐ u. ĐĐ i u thĐ hai võ đĐ y cho mình nhĐ ng ĐĐ ng xĐ. NĐ u coi ĐĐ ng xĐ nhĐ mĐ t ĐĐ i võ thì nó đĐ y cho

mình cách ã ng xõ đõ đi đõ n đích tũ t nhũ t.

Triũ t hũ c cũ a võ rũ t hay. Chũ ng hũ n, thông thũ ng bũ t cũ thũ võ nào cũng cũ mũ t tích cũ c và tiêu cũ c. Và ngũũ i võ giũ i là ngũũ i luôn luôn tránh đũũ c tiêu cũ c là phát huy tích cũ c.

Võ dũ y cho ngũũ i ta khi anh ra mũ t phũũ ng pháp nào thì bao giũ cũng cũ mũ t mũ nh và yũ u. Chũ cũ đũ u, phũũ ng pháp ã y đũ t vào chũ thuũ n nhiũ u hũ n thì nó thành công nhiũ u hũ n. Ví dũ , mũ t ngũũ i thũ y rũ t giũ i, ta đũ t vào chũ dũ y đũ i tuyũ n thì tũ a sáng rũ t nhanh. Nhũ ng cũng ngũũ i thũ y giũ i đũ y mà đũ t vào lũ p mà cũ sũ bé hũ n mũ t thì càng dũ y nhiũ u càng “ngu” đũ vì ½ cũ a lũy thũ a càng cao thì càng thũ p.

Cũng nhũ công viũ c cũ mũ t thuũ n và nghũ ch. Mũ t thuũ n ã y mà phát huy đũng chũ thì phát huy rũ t nhiũ u. Cho nên cũ lũ là nhũ sũ phũ n con ngũũ i cũ vũ trí nào đũ ã trong không gian, khũ nũng cũ a ngũũ i nào đũ tũ chũ này cũ lũ không tũ t nhũ đũ t chũ khác, nên sinh ra cái giũ i là tũ vi. Nên mình cũng phũ i cũ mũ n là mình đũ đũũ c đũ t đũng chũ dũ y chũ mình cũng không bũ o mình là ngũũ i tài.

Theo thũ y, tũ duy cũ a ngũũ i theo khoa hũ c tũ nhiên và ngũũ i theo khoa hũ c xã hũ i khi tũ p võ cũ chũ uũ nh hũũ ng khác nhau?

- Võ ã nh hũũ ng đũ n tũ duy cũ a ngũũ i theo tũ nhiên hay xã hũ i là nhũ nhau. Dù tũ duy tũ nhiên hay xã hũ i thì nhũ ng ngũũ i giũ i vũ n là nhũ ng ngũũ i giũ i. Mà thông thũũ ng, trong khoa hũ c xã hũ i nhũ ng ngũũ i giũ i tũ duy lũ i rũ t tũ nhiên. Vũ n đũ là cách truyũ n đũ t giũ a hai con ngũũ i.

Mình cũ nũi vũ i bũ n trũ “nhà ngũũ i ngũũ i vũ i ta mũ t buũ i thũi cũ nhũ ng đũ u hàng tháng không nghũ đũũ c”. Nhũ ng ngũũ i già nhũ thũ này cũ cũ n gũ nũ a đũ u? Cũ n là cái tũũ t kiũ m cho cũc bũ n. Ngày trũũ c, bũ n mình mũ t bao nhiêu thũ i gian mũ i nghũ ra, nay chũ cũ n cho mũ t câu là cũc bũ n tũũ t kiũ m đũũ c hàng năm hàng tháng. Cho nên, trong giáo dũ c rũ t cũ n tính kũ thũ a. Cái đũ y cũng tũ võ.

Đũ hũ c võ rũ t nhiũ u ngũũ i, tùy theo đũ o đũ c khác nhau mà ngũũ i dũ y võ ngũũ i ta truyũ n cho chũ không phũ i ai cũng truyũ n. Ngũũ m ra tũ mình, thũ i gian tũ p ít nhũ ng toàn đũũ c cho nhũ ng cái hay nhũ t.

Võ dũ y cho mình tính kũ thũ a rũ t hiũ u quũ và ngũũ t nghèo. Mình đi dũ y cũ nhũ ng ngũũ i nũ u truyũ n thũ kũ thuũ t dũ y cao quá ngũũ i ta không hiũ u, nó phũ i đũ. Nhũ ng đũ i vũ i nhũ ng giáo viên trũ và thông minh làm viũ c vũ i mình, giao tũ p vũ i mình chũ mũ t, hai năm trũ thành khác hũ n.

H c sinh mà phát hi n th y LậSng sai là cậ i sậ ng

Th y có đ t ra cho mình áp l c ph i đi đ u?

- Có áp l c ch . Ph i nói là tr con tr ng chuyên ch yêu th y gi i ch không yêu hi u tr ng.

M t trong nh ng cái mà tr con ng ng m là tài năng. Mình nhìn nh ng tr ng chuyên ngoài B c này, nh ng tr ng có hi u tr ng gi i thì tr ng chuyên phát tri n. Ví d H i Phòng, H i D ng, Nam Đ nh. Nên tr ng đ y toán lý hóa b ng ti ng Anh thì mình ph i h c ti ng Anh dù có th ch a ph i đ y, 60 tu i r i mà trên bàn làm vi c v n có sách h c ti ng Anh.

Đ y cho tr con tr con b o sai thì ph i s a. Nhi u ng i đi đ y c s h c sinh b o đ t.

D y cho tr con tr con h i a sậ thì ph i vào giáo d ng đ i yố iá m y c t nh đ ng sinh bìn vào c m th

Nh ng c nh mình, tr con mà phát hi n đ c “th y L ng sai” là nó c i s ng.

Đi u n a, h c sinh ti ng Anh nó gi i h n mình thì t i sao không l y đó là ni m h nh phúc?

M i ng i ph i nên nghĩ giáo d c là mô hình hàm h n h p đa bi n, nhi u y u t . Nhìn mô hình đ p là do con m t ng i nhìn. Làm mô hình đ p là do ng i làm. Nhi u ng i nhìn vào giáo d c th y xám x t nh ng mình nhìn vào c m th y có t ng lai.

Đ y chuyên có ph i là đ nh h ng t tr c a th y?

- Mình là dân Hà N i, vào tr ng s ng đ đ i u, đi h c đi m cao, không có v p vấp gì trong cu c đ i. Nh ng mình là ng i không có khát v ng đ nh cao. Đi h c không hay tranh đua h n ng i khác. Vào đ i h c cũng th .

Cũng may là đ c các th y t n b i th y hay hay gi l i tr ng. Đ c gi l i tr ng r i mình cũng v n không ph n đ u. Mình hay nói v i b n tr con “th y là t m g ng x u”, đ ng làm nh th y.

Tình c năm 1989 kh i chuyên thi u ng i, m i ng i c mình v ph trách đ i tuy n. Nh ng năm đ y v t v , m i ng i th ng b o “xu ng chuyên” ch không ph i “lên chuyên”. Kh i chuyên trong ĐH T nhiên và ĐH Qu c gia th ng đ c coi là n i bé nh , coi th y giáo d y chuyên r t bình th ng, so th nào b ng đ i h c.

Ngay c SV m i ra tr ng bây gi cũng thích đ y đ i h c h n. Ng i ta không nghĩ r ng kh i chuyên mà có thành tích t t thì m i làm nên thành tích c a t nhiên.

Khi xuộ ng chuyên, mình là ngườ i có công thay đờ i lờ i quan niệ m. Bây giờ , ngườ i nào đờ c mớ i xuộ ng trờ ng chuyên là niệ m hờ nh phúc.

Mình đờ c xem nhờ là ngườ i có công lờ n giành lờ i chân lý, giành lờ i công bở ng cho chuyên. Vì nói thậ t là các thậ y cũ ã đờ rậ t giớ i nhờ ng xét vờ bở ng cậ p thì không có. Nhờ ng mình vờ đờ không chậ p nhờ n đờ u đó.

Hì n nay, trờ ng mình các chờ nhiệ m bở môn phớ i là tiệ n sĩ. Và trong 2 ăm tở i nhờ ng ai đờ i 45 tuở i chờ a ký hậ p đờ ng chính thậ c không giao tiậ p đờ c vờ i khách nờ c ngoài mậ t cách thoớ i má i thì không bao giờ ký hậ p đờ ng nờ a.

Và mình bở o ai đi theo mình không đờ c có chờ “if” (nờ u) đã giao nhiệ m vờ là phớ i làm. Ngày xờ a bở n mình thành đờ t nhờ thậ này là vì không có chờ “if”.

Nhờ thậ y nói, thậ y không phớ i là mậ t ngườ i nhờ u tham vờ ng. Nhờ ng quờ n lý mậ t ngườ i trờ ng vờ i toàn thậ y giớ i và trò giớ i thì thậ y làm thậ nào đờ thúc hờ đờ t đờ c vờ trí đờ n đờ u?

- Phớ i luôn luôn nghĩ cái mớ i. Đờ y không phớ i là tham vờ ng. Nghờ giáo đờ c là nghờ sĩ, là trình đờ n. Nó mang lờ i niệ m vui trí tuậ , có lờ i thậ c sỏ cho đờ t nờ c. Nờ u tính giớ ng đờ y là sỏ biứ u đờ n thì sỏ biứ u đờ n này có giá trờ thậ m sâu vào sỏ phát triệ n cậ a xã hờ i.

Nói vờ giáo đờ c có quý không? Ai cũng quý, nhờ ng không phớ i lúc nào ngườ i ta cũng nghĩ rờ ng nó luôn luôn quý. Nói giáo đờ c là quan trờ ng, là nguyên khí quờ c gia ai cũng biứ t, nhờ ng nhìn ra các nờ c phát triệ n xung quanh mình thì hờ không chờ biứ t giáo đờ c là quý mà còn tìm mớ i cách, mớ i thậ i gian đờ giáo đờ c có đờ c giá trờ thậ c sỏ cậ a nó, làm cái quý thậ c sỏ phát triệ n và nhờ Singapore trờ thành công nghờ luôn.

Ngh giáo đ c là ngh sĩ là trình đ n thì s

biứ u đ

Hay nhờ ã nờ c ngoài, trờ con thi lãnh đờ o còn mình cậ nhắ m nhắ m thi toán quờ c tở ... Quan đờ m cậ a mình đờ nờ c ngoài cái gì hay hờ c hậ t. Rờ i mình có truyậ n thờ ng cậ a mình, kậ t hậ p lờ i đờ làm tở t hờ n.

Nói chung, giáo đờ c là nờ i thú vờ , là mớ nh đờ t nhiệ u khó khăn nhờ ng cậ c kậ thú vờ . Khi làm có thờ bở “chờ i”, mình làm có tâm nhờ ng lờ i bở bở o là hình thậ c. Vì vờ y không có “lờ a” sỏ

không làm đợc.

Ngay cậ bậ n võ. Có nhợ ng ngợ i làm nghợ khác có đợ u kiợ n hợ n mình nhiợ u chợ . Nhợ ng mình phát hiợ n ra, trong giáo đợ c, có nhợ ng cái hợ n cợ kinh tợ , cái thu đợ c là vô hình.

Mình thợ hợ i các nghợ khác làm gì có chuyợ n đang ngợ i có hai hợ c sinh ra: "*Chào thợ y, em phợ trách vậ cậ a toàn nợ c Pháp em có chai rợ u mợ i thợ y uợ ng*".

Hay ra nhà hàng ấ n vợ i bậ n thì mợ t ngợ i khá có tiợ ng tấ trong ngành y tợ ngợ i gợ n đó nhìn thợ y và bợ o vợ i bậ n là "*thợ y tao kia kìa*". Thợ hợ i nghợ gì có cái sợ ng nhợ thợ ? Rợ i thì có ngợ i gợ p, bợ o bậ n đi cùng là "*thợ y Lợ ng đợ y cợ hợ nhà tao*"

...

Gi a th y và trò có ốậ ng truy n vô hình

Cố cợ hợ i nào thợ y cợ m thợ y mình đã bợ i đắ tợ c khi theo con đợ ng giáo đợ c không?

- Nợ u nhợ cho trợ i thì mình iợ hợ c chuyên. Tợ t nhiên là có thợ thay đợ i, nhợ ng mình vợ n thích hợ c chuyên toán. Nhợ ng mình sợ hợ c kiợ u khác, tợ t kiợ m hợ n, tợ c là làm sao nhanh giợ i hợ n, cợ ng hiợ n đợ c nhiợ u hợ n.

Mình không có tài mợ y nhợ ng chợ c là vì ấ phứ đợ c nên đợ c nhợ ng ngợ i giợ i rợ t quý. Đợ y là may mợ n, mà nợ u nhợ mình không vào vợ trí này chợ a chợ c đã làm đợ c.

Ngay cậ bây giợ , có ngợ i vợ n nói "trợ ng thợ y Lợ ng", nhợ ng là ngợ i ta nói sai. Mình đợ c nhợ bây giợ là do đợ y trợ ng này. Mình bợ o phợ i cợ m nợ n trợ ng này vì nó cho mình tợ t cợ thợ mợ i ngợ i iợ không nghe, iợ bợ o ông Lợ ng khiêm tợ n. Đợ n tuợ i này rợ i, cái gì cũng biợ t hợ t rợ i, nên mình chợ thích nói đúng, nhợ ng kiợ u cách khác không quan trợ ng.

Nhợ ng cũng có đợ u mình tợ khuyệ n mình là không nên bợ t ngợ i khác nghĩ nhợ mình. Đợ y là mợ t nguyên tợ c, vì còn nhiợ u con đợ ng hay hợ n. Nhợ trong xã hợ i, có nhợ ng ngợ i chợ chuyên tâm chợ i thợ thao, chợ chuyên tâm đợ y, chợ chuyên tâm làm giàu, chợ chuyên tâm làm lãnh đợ o... thì đợ y mợ i là xã hợ i mợ nh. Mình rợ t thích mô hình xã hợ i đó.

Thợ y cóợ hợ ng hợ c sinh đợ n sợ chuyên tâm đợ y?

- Mình nói vợ i trợ con, nợ u cái gì cũng biợ t thì suy ra không biợ t gì. Mình nói rợ t là cợ c đoan đợ y. Và xã hợ i cợ n có nhợ ng con ngợ i mình gợ i là "nhợ ng chiợ n binh dưỡ cợ m" – tợ p trung hợ c hành đợ đi thi quợ c tợ dù biợ t rợ ng nợ u không may vợ không có giợ i đi thi đợ i hợ c là "tợ i".

Trợ ng chuyên sợ mang iợ i cho xã hợ i nhợ ng con ngợ i nhợ vợ y, nhợ ng con ngợ i làm đợ n nợ i đợ n chợ n đợ vợ n tợ i đợ nh cao nhợ vợ y. ợ u vợ t cợ a trợ ng chuyên là nhợ thợ .

(theo Ketsana Pong) 1. Ông, ông là người đầu tiên ở Việt Nam đã được nhận giải thưởng Nobel cho lĩnh vực kinh tế, ông có thể chia sẻ với chúng tôi về những trải nghiệm của ông trong quá trình nghiên cứu và phát triển kinh tế không?